DIFICULTĂȚI ALE FONOLOGIEI LIMBII ROMÂNE PENTRU NATIVII DE LIMBĂ GERMANĂ

PATRICIA ŞERBAC

Institutul Limbii Române, Bucureşti
Universitatea din Zagreb
patricia.serbac@yahoo.com

Cuvinte-cheie: *fonologia limbii române*, *învățarea celei de-a doua limbi*, *studenți nativi de limbă germană*, *ipoteza analizei contrastive*, *marcare.*
Keywords: *Romanian phonology*, *L2 acquisition*, *German learners*, *CAH*, *markedness.*

1. INTRODUCERE

O pronunție bună e importantă pentru înțelegere şi comunicare. De aceea, la învățarea unei limbi străine trebuie depăşite deprinderile articulatorii ale limbii materne. Această lucrare tratează cele mai importante probleme pe care fonologia românească le pune nativilor de limbă germană.

Ea priveşte fonologia românească din perspectiva ipotezei analizei contrastive şi a teoriei marcării, referindu-se la acele trăsături ale ei care sunt dificile datorită deosebirilor dintre sistemele fonologice ale celor două limbi.

De asemenea, propunem şi metode de predare pe care le considerăm eficiente pentru însuşirea unei pronunții apropiate de cea a vorbitorilor nativi.

2. ISTORICUL CERCETĂRII

Cel dintâi lingvist care a observat şi a descris particularitățile pronunției limbii române în comparație cu mai multe limbi europene a fost Alf Lombard. În lucrarea sa din 1935, *La pronunciation du roumain*, a comparat pronunția românească standard din Bucureşti cu cea a limbilor franceze, italiene, ruse, dar şi germane, greceşti, poloneze, portugheze, turce, suedeze, engleze (Lombard 1935). Deşi amintită doar în treacăt, comparația cu limba germană impresionează prin observațiile fine şi descrierile articulatorii exacte, actuale şi astăzi.

Livia Ana Tătaru, având două doctorate (1975 la Bonn şi 1995 la Cluj), a fost profesoară de limba română cinci ani la Universitatea din Mannheim. A făcut, fără analize acustice, observații de mare finețe asupra sunetelor româneşti şi a pronunțării lor de către studenții germani. Îi aparține următoarea observație, genială

SCL, LXXI, 2020, nr. 1, Bucureşti, p. 60–70

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

în simplitatea ei, conform căreia aproape niciun sunet nu e la fel în două sau mai multe limbi (Tătaru 1983: 188, 259).

Livia Ana Tătaru a obținut primul doctorat în 1975 la Bonn cu teza *A contrastive study of the pronunciation of Rumanian and English: a general comparison of their systems, and a special comparison of their occlusive consonants* (Tătaru 1975). Cercetarea a fost continuată în lucrarea *The Pronunciation of Rumanian and English: Two Basic Contrastive Analyses* (Tătaru 1978). Urmează o altă carte, publicată în limba română la Heidelberg, care include comparații cu limba germană: *Rumänisch: die Aussprache. Româna: Pronunțarea. Rumanian Pronunciation*, cu titlul întreg în limba română *Româna: pronunțarea – teorie şi practică* (1983).

Lucrările teoretice sunt completate de o culegere de texte transcrise fonetic şi de un dicționar. În 1997 apare antologia de texte literare: *Limba română. Specificul pronunțării în contrast cu germana şi engleza: antologie de texte literare în transcriere fonetică internațională* (Tătaru 1997). De altfel, Livia Ana Tătaru e prima noastră lingvistă care a folosit constant alfabetul fonetic internațional. În 1984 apare la Heidelberg dicționarul pronunției româneşti, în două volume, *Rumanian Pronouncing Dictionary. Rumänisches Aussprachewörterbuch. Dicționar de pronunțare a limbii române*, republicat în 1999 la Cluj sub numele de *Dicționar de pronunțare a limbii române* (Tătaru 1984 şi 1999).

3. DESCRIEREA EXPERIMENTULUI

Scopul studiului de față este acela de a analiza diferențele fonologice dintre română şi germană din perspectiva ipotezei analizei contrastive, foarte potrivită pentru predicții despre greşelile în însuşirea fonologiei unei alte limbi. O primă cauză a greşelilor de limbă o constituie diferențele dintre limba maternă şi limba străină învățată. Are loc transferul negativ, persoana care învață alege sunetul cel mai apropiat. Ca urmare se pot face predicții despre greşelile pe care le vor face studenții, după cum a observat Robert Lado încă din 1957 (Lado 1957). Desigur, deosebirile dintre sistemele fonologice nu sunt singura cauză pentru greşelile de pronunție (Gradman 1970). Prin aceasta, ne alăturăm celor care cred în varianta mai blândă a ipotezei analizei contrastive. Totuşi, această teorie rămâne principalul punct de plecare în analiza greşelilor.

Dificultățile sunt analizate aici şi din perspectiva teoriei marcării a lui Fred Eckman; după acesta, marcarea tipologică aduce după sine greutăți în însuşirea unei limbi străine, cu alte cuvinte doar ceea ce este marcat va fi greu de învățat, pe când ceea ce este nemarcat nu va pune probleme (Eckman 1977 şi 2014: 620).

Articolul de față se bazează pe studiile precedente şi pe observații din experiența proprie, din perioada în care am fost lector de limba română la Regensburg, în Germania (2015–2017). Am identificat posibile capcane de pronunție şi am căutat cuvinte care să le conțină, apoi am elaborat propoziții pentru

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

acestea, propoziţii din care să reiasă exact sensul cuvântului, dacă acesta e pronunţat corect. Am căutat perechi minimale care pot rezulta din greşelile fonetice specifice nativilor de limbă germană.

Predicţiile pentru posibile greşeli de pronunţie sunt exemplificate prin înregistrări de limbă română citită şi vorbită de studenţi de la Universitatea din Regensburg, Germania. Acest studiu e unul calitativ: posibilităţile de transfer negativ sunt enumerate aici dacă au apărut cel puţin o dată la studenţii implicaţi în studiu. Au fost înregistraţi opt studenţi având nivelul de limbă română între B1 şi C1. Aceştia au avut de citit propoziţii care conţineau respectivele capcane de pronunţie. Pentru înregistrări am folosit un reportofon Zoom H4n şi un microfon Rode NTG2 unidirecţional. Înregistrările s-au desfăşurat într-un spaţiu liniştit, fără zgomote de fond.

4. DIFICULTĂŢI DE PRONUNŢARE ŞI EXEMPLE

Transferul negativ atinge elemente segmentale şi suprasegmentale. În cele ce urmează, ne vom referi la consoane, vocale, diftongi şi accent. Exemplele date conţin propoziţiile purtătoare ale cuvântului pe care am vrut să îl testăm, transcrierea fonetică a pronunţiei cuvântului respectiv şi un cod al studentului care îl pronunţă. Vorbitorii sunt indicaţi aici prin sigle de la V1 la V8.

4.1. CONSOANE

Tabelul următor conţine cele mai importante consoane româneşti şi germane[1]:

Tabelul nr. 1

Consoane româneşti şi germane

	Bilabiale	Labio-dentale	Dentale	Alveolare	Post-alveolare	Palatale	Velare	Uvulare	Glotale
Oclusive	*pʰ b*		*t d*	*tʰ dʰ*		*c ɟ*	*kʰ g*		ʔ
Nazale	m		n				ŋ		
Fricative		f v		*s z*	*ʃ ʒ*	ç	x	ʁ	h
Africate				ts	*tʃ dʒ*				
Aproximante centrale						j			
Aproximante laterale				l					
Vibrante				*r*				R	
Aproximanta labio-velară	w								

[1] Consoanele româneşti dificile pentru nativii de limbă germană sunt scrise cu litere înclinate, iar locurile dificile principale au fost marcate colorând întreaga căsuţă. Dar există şi consoane care se găsesc în amândouă limbile, indiferent de tipul caracterelor cu care au fost scrise aici.

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

Lipsa aspirației la oclusivele surde reprezintă o dificultate pentru vorbitorii de germană, limbă în care aspirația e o trăsătură definitorie a oclusivelor surde.

La oclusivele româneşti există o diferenţiere de tipul surd/sonor, pe când în germană există una mai degrabă de felul aspirat/neaspirat, cu toate că trăsătura „sonor" nu e exclusă în întregime. Aceasta e cauza multor greşeli şi neînțelegeri, cu atât mai mult cu cât aceste foneme se servesc de acelaşi semn grafic. De aceea, atât germanii, cât şi românii cred că e vorba de fonemul „lor".

Atunci când un german pronunță oclusivele româneşti neaspirate /p/, /t/, /k/, le adaugă aspirația, iar aceasta sună ca un zgomot suplimentar, pe care ascultătorul român trebuie să îl „taie", ca să rămână doar cu sunetele relevante pentru el şi să poată desprinde un înțeles din ele. Aici sunt câteva exemple: *['p^{h}en.tru] în loc de ['pen.tru] pentru *pentru*, *[ko'p^{h}il] în loc de [ko'pil] pentru *copil*, *['t^{h}a.t^{h}a] în loc de ['ta.ta] pentru *tata*, *['k^{h}a.sə] în loc de ['ka.sə] pentru *casă*.

(1) *Mi-e drag Ionuț **p**entru că e un co**p**il bun şi cuminte*.
*['p^{h}en.tru], *[ko'p^{h}il] (V7)
(2) *Merg cu **t**a**t**a pe stadion la un meci de fotbal*.
*['t^{h}a.t^{h}a] (V5)
(3) *Ionel intră în **c**asă*.
*['k^{h}a.sə] (V4)

Era de aşteptat ca doar învățarea marcării să aducă greutăți, însă, în realitate, se poate constata că şi învățarea nemarcării e dificilă.

Încă o deosebire importantă a oclusivelor /t/ şi /d/ în cele două limbi, prea puțin tratată în literatura de specialitate, este locul articulării[2]. În limba română este dental-alveolar, iar în germană alveolar. Românii articulează aceste sunete mai în față, iar germanii mai în spate. Astfel, cuvântul *tata* va fi pronunțat de un german aproape de modul în care este perceput cuvântul *Cha-Cha* de către un român.

Dimpotrivă, oclusivele sonore /b/, /d/, /g/ sună, atunci când sunt pronunțate de germani, (aproape) surde, ceea ce poate duce la confuzii. Ca urmare, cuvintele româneşti par alte cuvinte, cu care formează perechi minimale: *bară* ['ba.rə] sună ca *pară* ['pa.rə], *bun* [bun] ca *pun* [pun], *dată* ['da.tə] ca *tată* ['ta.tə], *rudă* ['ru.də] ca *rută* ['ru.tə], *gară* ['ga.rə] ca fiind *cară* ['ka.rə] (indicativ prezent, persoana a 3-a singular şi plural), *goală* ['goa.lə] ca fiind *coală* ['koa.lə]. Desonorizarea totală a oclusivelor se produce şi atunci când oclusiva se află într-un grup cu altă consoană, ca de exemplu în *greier* ['gre.jer], care devine *creier* ['kre.jer].

(4) *Îmi pare rău, iar ai dat-o în **b**ară*.
*['pa.rə] (V4)

[2] Livia Ana Tătaru face referire la maniera de articulare: articularea dorso-dentală pentru dentalele româneşti şi cea apico-dentală pentru /t/, /d/ din limba germană (Tătaru 1983: 390). Poziția lor e următoarea: dentale în tabelul cu consoane româneşti şi între dentale şi alveolare în cel german (Tătaru 1983: 90, 195).

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

(5) *Avem un vecin **b**un, liniştit şi de treabă*.
*[pun] (V2)
(6) *Întâi Decembrie e o **d**ată importantă pentru români: e Ziua Naţională a României*.
*['ta.tə] (V6)
(7) *Azi avem oaspeţi: ne vine o ru**d**ă din provincie*.
*['ru.tə] (V6)
(8) *Mergem la **g**ară*.
*['ka.rə] (V6)
(9) *Nu e grea valiza, e **g**oală şi o trag după mine foarte uşor*.
*['koa.lə] (V6)
(10) *În iarbă ţârâie un **g**reier*.
*['kre.jer] (V6)

În exemplele de mai sus, subiecţii au realizat o sonoritate parţială, dar consoana realizată nu era atât de sonoră ca la vorbitorii nativi de limba română.

Sonoritatea fricativei postalveolare sonore [ʒ] pune probleme, chiar dacă acest fonem a intrat deja în limba germană prin împrumuturi franţuzeşti. Cei mai mulţi studenţi au dificultăţi cu ea, cel puţin în stadiul de început. Atunci când dau greş, cuvântul românesc *joc* [ʃok] sună ca *şoc* [ʃok], iar *jale* ['ʃa.le] sună ca *şale* ['ʃa.le].

(11) *Azi nu mă **j**oc prinsa cu voi pentru că nu pot alerga*.
*[ʃok] (V2)
(12) *M-a cuprins o **j**ale mare văzând că nu erai aici*.
*['ʃa.le] (V2)

O explicaţie pentru acest lucru ar putea fi, într-adevăr, marcarea. De altfel, John Ohala a semnalat raritatea fricativelor sonore, în general, în inventarele fonologice şi a dat o explicaţie fiziologică pentru acest fenomen: corzile vocale pot produce ori sonoritate, ori fricţiune. Sonoritatea e produsă în situaţia în care ele sunt închise şi se deschid doar puţin ca să vibreze, atunci când aerul e împins cu mare viteză prin deschizătura îngustă creată astfel. Dimpotrivă, frecarea ia naştere atunci când ele sunt deschise, prin ele putând trece un flux mai mare de aer. E greu să se poată îndeplini în acelaşi timp aceste cerinţe contradictorii, de aici raritatea fricativelor sonore în limbile lumii (Ohala 1983).

Aceleaşi lucru se poate spune şi despre africata postalveolară sonoră: cu toate că a intrat în limba germană prin câteva împrumuturi, încă pune probleme nativilor germani.

(13) *Trenul ajun**ge** mâine dimineaţă la ora şapte*.
*[a'ʃun.tʃe] (V6)
(14) *Mer**ge**m la gară să îl aşteptăm pe un frate al meu*.
*['mer.tʃem] (V7)

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

Neutralizarea opoziției „surd” – „sonor” la sfârşit de cuvânt e tipică pentru limba germană. Acest fenomen poartă, în limba germană, numele de *Auslautverhärtung*. Limba română permite consoane sonore la sfârşitul cuvântului, însă germana nu. De aceea, studenții germani au tendința de a asurzi consoanele finale şi în limba română. Astfel, din cauza pronunției greşite, se poate crea confuzie între următoarele perechi minimale, căci *pod* [pod] sună ca *pot* [pot] (prezent, persoana 1 singular şi plural), *având* [a'vɨnd] (gerunziu) sună ca *avânt* [a'vɨnt], *bag* [bag] ca *bac* [bak], *drag* [trag] ca *drac* [drak] sau chiar *trac* [trak]. Şi fricativele sunt atinse de asurzirea consoanelor finale, dar aceasta nu duce la confuzia perechilor minimale, ci pur şi simplu la o *altă* pronunție: *grozav* [gro'zav] devine *[gro'zaf] şi *Braşov* [bra'ʃov] devine *[bra'ʃof].

(15) *Mă trimite mama în po**d** după cârnați*.
*[pot] (V7)
(16) *Avân**d** mult de lucru, nu am putut veni la teatru*.
*[a'vɨnt] (V4)
(17) S-a descărcat telefonul, de aceea ba**g** încărcătorul în priză.
*[bak] (V7)
(18) *Mi-e dra**g** Ionuț pentru că e un copil bun şi cuminte*.
*[drak] (V7)
(19) *Se crede groza**v** şi se umflă în pene*.
*[gro'zaf] (V8)
(20) *Andrei merge la Braşo**v***.
*['bra.ʃof] (V1)

Fricativa alveolară surdă /s/ devine sonoră în germană între vocale. De aceea, studenții germani au tendința de a o sonoriza şi atunci când pronunță cuvinte româneşti. Astfel, participiul *găsit* [gə'sit] şi *casă* ['ka.sə] vor deveni *[gə'zit] şi *['ka.zə]. Din nou, nu există aici confuzie între perechi minimale, dar pronunția diferită de cea românească întârzie decodarea sensului.

(21) *Bine v-am găs**i**t*.
*[gə'zit] (V3)

La vibrante, vorbitorii germani o folosesc de obicei pe cea uvulară /R/ sau fricativa uvulară /ʁ/, pe când românii au vibranta alveolară apicală /r/, dar, din nou, nu există nici aici perechi minimale. În următorul exemplu, vorbitorul foloseşte fricativa uvulară.

(22) *C**r**ed că a t**r**as un tun*.
*[kʁed], *[tʁas] (V4)

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

În germană, vibranta se vocalizează după vocale. Vorbitorul din exemplul (35) o vocalizează în cuvântul *arc* [ark], rostit *[ʔa:k], ceea ce sună aproape la fel *ac* [ak].

Exersarea perechilor minimale este în cazul consoanelor cea mai bună metodă de a-şi însuşi o pronunție bună. E important ca studenții să conştientizeze propria pronunție şi să adauge trăsătura articulatorie care lipseşte, ori să o înlăture pe cea care e în plus.

4.2. VOCALE ŞI DIFTONGI

Dar cele mai mari provocări le reprezintă sistemul vocalic.

Tabelul următor conține cele mai importante vocale româneşti şi germane[3]:

Tabelul nr. 2

Vocale româneşti şi germane

	anterioare	**aproape anterioare**	**centrale**	**aproape posterioare**	**posterioare**
închise	**i: y:** *i*		**ɨ**		**u:** *u*
aproape închise		**I, Y**		**ʊ**	
semi-închise	**e:**	**ø:**			**o:**
la mijloc	*e*		*ə*		*o*
semi-deschise	**ɛ(:)**	**œ**	**ɘ**		**ɔ**
aproape deschise			**ɐ**		
deschise			**a(:),** *a*		

Vocalelor anterioare /i/, /e/ sau posterioarelor româneşti /u/, /o/ le corespund câte două vocale germane. E vorba deci de un număr dublu de vocale care operează în acelaşi spațiu vocalic. Când e vorba de a reda o vocală românească, studenții germani au tendința de a alege vocala cea mai deschisă din perechile de vocale cu o deschidere asemănătoare.

Cele două vocale centrale /ə/ şi /ɨ/, notate cu semnele grafice <ă> şi <î>, sunt confundate cu alte vocale din spațiul fonetic.

De multe ori *şwa*-ul românesc nu e redat prin cel german, chiar dacă se află în apropierea lui. Distribuția diferită din cele două limbi (în germană apare doar în

[3] Vocalele româneşti sunt scrise cu litere înclinate, iar locurile dificile principale au fost marcate colorând întreaga căsuță.

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

silabe neaccentuate) are putea fi cauza pentru faptul că nativii germani nu observă calitatea asemănătoare. În schimb, ei îl înlocuiesc des cu vocala centrală deschisă /a/ şi asta poate duce la confuzii gramaticale: *casă* ['ka.sə] (substantiv feminin, singular, nearticulat) devine *casa* ['ka.sa] (substantiv feminin, singular, articulat cu articol hotărît).

(23) *În cas**ă** e curat.*
*['ka.sa] (V5)

O metodă pentru a învăța ar fi aceea de a exersa cele trei vocale centrale româneşti /a/, /ə/ şi /ɨ/ una după alta, şi anume de la cea mai deschisă la cea mai închisă. Livia Ana Tătaru recomandă exersarea perechilor minimale care conțin vocalele centrale: *var – văr – vâr* (Tătaru 1983: 158). Adăugăm exersarea lor în silabe, împreună cu o consoană, înainte ori după ele: *ma – mă – mî*, *am – ăm – îm*, *na – nă – nî*, *an – ăn – în* etc. Astfel, se creează posibile silabe, care există în limba română, fie cuvinte separate, fie nu.

Vocala românească /e/ în poziție neaccentuată e slăbită de studenții germani până la *şwa*. Acest lucru duce la confuzii gramaticale. În exemplul următor, se neutralizează diferența dintre plural şi singular: *case albe* ['ka.se 'al.be] devine *casă albă* ['ka.sə 'al.bə], iar *camer**e** luminoas**e*** ['ka.me.re lu.mi'noa.se] devine *camer**ă** luminoas**ă*** ['ka.me.rə lu.mi'noa.sə].

(24) *Pe deal sunt nişte cas**e** alb**e** cu camer**e** mari şi luminoas**e**.*
*['ka.sə 'al.bə], *['ka.me.rə lu.mi'noa.sə] (V7)

De asemenea, cu aceeaşi pronunție, indicativul prezent, persoana a III-a singular al unor verbe de conjugarea a II-a, a III-a şi a IV-a (*-i*, fără sufix) devine conjunctiv (*poat**e*** ['poa.te] – *poat**ă*** ['poa.tə]), sau, invers, conjunctivul prezent, persoana a III-a singular al unor verbe de conjugarea I şi a IV-a (*-î*, fără sufix) devine indicativ (*caut**e*** ['ka.u.te] – *caut**ă*** ['ka.u.tə]).

(25) *Studentul poat**e** să caut**e** cartea aici în bibliotecă.*
*['poa.tə], *['ka.u.tə] (V7)

Vocala centrală românească închisă germanii o încurcă de obicei cu vocalele de aceeaşi deschidere. Dacă o înlocuiesc cu vocala anterioară închisă /i/, acest lucru poate duce la neînțelegeri de ordin lexical precum *în* [ɨn] – *in* [in].

(26) *Bunicul vrea să lase ceva **î**n urma lui.*
*[in] (V5)

Dar /ɨ/ poate fi înlocuit şi cu vocala posterioară închisă /u:/, producând astfel alte confuzii de ordin lexical: *p**â**nă* ['pɨ.nə] – *p**u**nă* ['pu.nə] (conjunctiv prezent, persoana a III-a singular al verbului *a pune*).

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

(27) *Merg p**â**nă la universitate*.
*['pu.nə] (V2)

Vocalele centrale româneşti sunt confundate şi între ele. De exemplu, mulţi studenţi nu pot face deosebirea, nici la percepţie, nici la producere, între cuvinte precum *rău* [rəu] şi *râu* [rɨu], *măr* [mər] şi *mâr* [mɨr]. Tendinţa e de a produce o vocală mai apropiată de cea deschisă, probabil datorită faptului că germana nu are vocala centrală închisă.

(28) *În spatele casei noastre curge un r**â**u de munte vijelios*.
*[rəu] (V7)
(29) *Văzându-mă, câinele a început să facă m**â**r*.
*[mər] (V2)

Pentru germani, diftongii româneşti sunt dificili, mai ales pentru faptul că sunt mult mai numeroşi. Limba germană are doar trei, şi toţi trei sunt diftongi descendenţi: /ao/, /ae/, /ɔi/. Româna are, dimpotrivă, doisprezece diftongi descendenţi (/ai/, /ei/, /oi/, /ui/, /əi/, /iw/, /ɨu/, /uw/, /ew/, /əw/, /ow/, /aw/) şi zece diftongi ascendenţi (/iu/, /ie/, /io/, /ia/, /wa/, /wə/, /wɨ/, /ea/, /ea/, /oa/).

O strategie este pronunţarea ca monoftong, renunţând la una dintre vocale. În exemplul de mai jos, [oa] e pronunţat ca [o], *frum**oa**să* [fru'moa.sə] e pronunţat *[fru'mo.sə].

(30) *Aceasta e o clădire nouă şi frum**oa**să*.
*[fru'mo.sə] (V3)

Dar cea mai des întâlnită strategie a studenţilor germani este resilabificarea. Ei pronunţă cele două vocale componente ale diftongului în hiat. În exemplul următor, diftongul [ea] e pronunţat ca două vocale în hiat [e.a]. Astfel, *stăt**ea*** [stə'tea] e rostit *[stə'te.a], iar *dăd**ea*** [də'dea] e rostit *[də'de.a].

(31) *Gândacul stăt**ea** pe spate şi dăd**ea** neajutorat din picioare*.
*[stə'te.a], *[də'de.a] (V3)

Atunci când diftongul conţine o vocală care nu există în germană, vorbitorul german o poate înlocui cu alta. Aşa e cazul diftongului [ɨi] care devine [ui] în exemplul (13) *mâine* ['mɨi.ne], rostit *['mui.ne], cu toate că vorbitorul poate pronunţa bine vocala atunci când aceasta nu face parte dintr-un diftong.

Pseudo-*i* final e adesea realizat ca vocală plină, ceea ce atrage după sine diferenţe gramaticale, ca de exemplu la substantive masculine, cea dintre pluralul nearticulat şi pluralul articulat cu articol hotărît: *bani* [banĭ] – *banii* [ba'ni], *castani* [kas'tanĭ] – *castanii* [kas'ta.ni].

(32) *Câştigă bine, dar pierde mulţi ban**i** la cărţi*.
*[ba'ni] (V5)
(33) *Noi avem cinci castan**i** în grădină*.
*[kas'ta.ni] (V5)

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

Poate atrage după sine şi diferenţe lexicale, ca de exemplu între *flori* [florĭ] şi *Florii* [flo'ri].

(34) *Flor**i** galbene în fereastră, înseamnă că sunt acasă*.
*['flo.ri] (V7)

Deşi nu are valoare fonologică, oclusiva glotală e în limba germană parte componentă a multor vocale. Ea dă senzaţia de început abrupt al vocalei, pe când în limba română aceeaşi vocală începe de obicei lin. Adesea, nativi germani realizează transferul negativ punând oclusiva glotală şi în faţa vocalelor româneşti.

(35) **A**rcaşul **a**re **u**n **a**rc cu care trage şi prinde păsări.
*[ʔa:'k^{h}a.ʃul], *['ʔa.re], *[ʔun], *[ʔa:k] (V4)

Metoda care se poate folosi în ultimele două cazuri de aici e „looping-ul" lui Geoff Lindsay (2016: 39): numeroase repetări una după alta, fără pauză, ale cuântului, până ce se produce sinereza vocalei. Această metodă se referă la cantitatea vocalelor.

Exersarea perechilor minimale este ideală pentru a obține o bună calitate a acestora.

4.3. ACCENT

Există o tendinţă la studenţii germani de a pune accentul pe prima silabă a cuvintelor.

(36) *Domnul cel bă**trân** doreşte să coboare la prima*.
*['bə.trɨn] (V5)
(37) *Se a**u**de o bubuitură*.
*['a.u.de] (V8)

Dintre tehnicile lui Geoff Lindsay, cele care se aplică la toate problemele pe care nativii germani le întâlnesc la fonologia românească sunt pronunţarea încetinită, repetiția şi compararea pronunției greşite cu cea corectă (Lindsay 2016).

4. CONCLUZII

Fonologia limbii române pune numeroase probleme pentru nativii de limbă germană. Se verifică ipoteza analizei contrastive. Posibilităţi de transfer negativ există aproape la toate sunetele. Astfel, cuvintele pot fi stâlcite, devenind de nerecunoscut. Cele mai grave greşeli sunt cele care implică perechi minimale. Nu toate greşelile sunt cauza unor confuzii între membrii perechilor minimale. Dar şi aceste greşeli sunt supărătoare, deoarece sunt percepute de către nativii români ca fiind zgomote, ele neavând, pentru ei, valoare fonologică. În orice caz, toate tipurile de greşeli pot deveni piedici în comunicare. Metodele de predare sunt eficiente şi sprijină scopul acestui studiu, acela de a înlătura principalele cauze ale „accentului străin", ducând la o mai bună înţelegere în procesul de comunicare.

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)

BIBLIOGRAFIE

Eckman, Fred, 1977, "Markedness and the Contrastive Analysis Hypothesis", *Language Learning*, 27, p. 315–330.

Eckman, Fred, 2014, "Linguistic Typology and Second Language Aquisition", în Jae Jung Song (ed.), *The Oxford Handbook of Linguistic Typology*, Oxford, Oxford University Press, p. 618–633.

Gradman, H. L., 1970, *The Contrastive Analysis Hypothesis: What It Is, and What It Isn't*, PhD at the Indiana University, Michigan, Ann Arbor.

Lado, Robert, 1957, *Linguistics across Cultures. Applied Linguistics for Language Teachers*, Ann Arbor, MI, The University of Michigan Press.

Lindsay, Geoff, 2016, *Smart Speech. 5 Practice Techniques for Teachers and Learners of Pronunciation*, kindle edition.

Lombard, Alf, 1935, *La pronunciation du roumain*. Uppsala: A.–B. Lundequistska Bokhandeln.

Ohala, John, 1983, *The Origin of Sound Patterns in Vocal Tract Constraints*, în Peter F. MacNeilage (ed.), *The production of Speech*, New York, Editura Springer, p. 189–216.

Tătaru, Livia Ana, 1975, *A contrastive study of the pronunciation of Rumanian and English: a general comparison of their systems, and a special comparison of their occlusive consonants*, Universitatea din Bonn, teză de doctorat.

Tătaru, Livia Ana, 1978, *The Pronunciation of Rumanian and English: Two Basic Contrastive Analyses*, Frankfurt/M, Haag-Herchen.

Tătaru, Livia Ana, 1983, *Rumänisch: die Aussprache. Româna: Pronunţarea. Rumanian Pronunciation. Româna: pronunţarea – teorie şi practică*. Heidelberg, Editura Esprint.

Tătaru, Livia Ana, 1984, *Rumanian Pronouncing Dictionary. Rumänisches Aussprachewörterbuch. Dicţionar de pronunţare a limbii române*. Vol. I şi II, Heidelberg, Editura Esprint.

Tătaru, Livia Ana, 1997, *Limba română. Specificul pronunţării în contrast cu germana şi engleza*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.

Tătaru, Livia Ana, 1999, *Dicţionar de pronunţare a limbii române*. vol. I şi II, Cluj-Napoca, Editura Clusium.

DIFFICULTIES OF ROMANIAN PHONOLOGY FOR GERMAN NATIVES

Abstract

The paper tackles the most important difficulties that Romanian phonology poses to German learners from the perspective of the Constrastive Analisys Hypothesys and of the Markedness Theory. It refers to those features that are difficult because of the differences between the phonological systems of the two languages. The negative transfer affects segmental and suprasegmental elements. Thus, the lack of aspiration at voiceless plosives, the voice of the postalveolar fricative and affricate, the central vowels, the diphthongs, the short word final [*i*] and the Romanian variable stress are the main challenges for German natives. The importance of a correct pronunciation is shown by minimal pairs. They show how pronunciation mistakes may become impediments in communication. These predictions for possible mistakes are exemplified through recordings of Romanian spoken by students at the University of Regensburg, Germany. For these difficulties teaching methods are suggested, as another aim of this study is to remove the main causes of the "foreign accent", thus leading to a better understanding in the communication process.

BDD-A31117 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:49 UTC)